

OTSUS 9.COM 10.16

Komitee

1. võtab teadmiseks, et Eesti on esitanud taotluse (nr 00951) **Võromaa suitsusaunatradsiooni** kandmiseks inimkonna vaimse kultuuripärandi esindusnimekirja:

Suitsusaunatradsioon on oluline osa Vana-Võromaa kogukonna igapäevaelust. See hõlmab arvukaid kombeid ja tavasid, mis on seotud saunatamise, vihtade tegemise, saunade ehitamise ja parandamise ning lihasuitsutamise. Saun ise on ruum või hoone, mida köetakse kerisahjuga, ja kus on kõrgemal asuv lava istumiseks või lamamiseks. Kuna saunal pole korstnat, liigub ahjust tulev suits saunaruumis ringi. Saunas käiakse tavaliselt mitmekesi, seal ollakse nii kaua kui keha hakkab higistama. Kerisele vett visates täitub saunaruum kuuma aururikka õhuga ning saunasolijad vihtlevad, et ergutada vereringet ja eemaldada surnud naharakke. Pärast higistamist, vihtlemist ja võimalikke terviseprotseduure käiakse väljas end jahutamas ja veega loputamas, niiviisi mitmeid kordi. Suitsusaunas käimine on põhiliselt perekeskne komme. Saunas käiakse tavaliselt laupäeviti ning enne suuremaid pühasid ja tähtpäevi ihu ja hinge puhastamas. Sauna võib kutsuda lisaks lähiperele ka teisi külalisi. Sauna kütmise ja ettevalmistamise eest vastutavad tavaliselt vanemad pereliikmed, kes näitavad ka noorematele, kuidas sauna juures toimetada.

2. otsustab taotluses sisalduva informatsiooni põhjal, et taotlus vastab järgmistele esindusnimekirja kriteeriumidele:

R.1: Suitsusaunatradsioon on osa võrokeste kogukonna igapäevaelust. See hõlmab arvukaid tavasid ja kombeid, mida kohalikud pered peavad oma kultuuripärandiks. See ühendab Vana-Võromaa inimesi omavahel ning loob sideme esivanemate lugude ja mälestustega.

R.2: Esindusnimekirja kandmine võib suurendada maailmas teadlikkust tänapäevaste ja igapäevaelu toimingutega seotud vaimsest kultuuripärandist ning hoogustada kogemuste vahetamist naaberriikidega, kus saunatava on samuti tuntud.

R.3: Hoolikalt läbimõeldud tegevusplaanis on kommete kaitsmise ja tutvustamise pool sobivalt tasakaalus. Toetatakse nii kogukonnauhenduste, piirkondlike ja riiklike valitsusasutuste, akadeemiliste institutsioonide kui ka vabauhenduste aktiivsele osalusele tavade hoidmisel.

R.4: Taotluse koostas selleks loodud Vana-Võromaa suitsusaunade koostöökogu, oma eelneva vabatahtliku ja informeeritud nõusoleku andsid koostöökogusse kuuluvate kogukonnauhenduste esindajad. Kogu taotluse koostamise protsessi jooksul austati perede soovi jätta mõned tavad ja kombed enda teada.

R.5: Suitsusaunatradsioon on alates 2010. aastast Eesti vaimse kultuuripärandi nimistus, mida haldab Rahvakultuuri Keskus. Kogukonnad osalevad nimistu koostamises ja selle sissekandeid uuendavad kogukonnad ise iga viie aasta järel.

3. Kannab **Võromaa suitsusaunatradsiooni** inimkonna vaimse kultuuripärandi esindusnimekirja.

Sertifikaadi tõlge

UNESCO vaimse kultuuripärandi kaitse konventsioon

UNESCO valitsustevaheline vaimse kultuuripärandi kaitse komitee on
Eesti ettepanekul kandnud

Võromaa suitsusaunatraditsiooni

inimkonna vaimse kultuuripärandi esindusnimekirja

Nimekirja kandmine muudab vaimse kultuuripärandi paremini nähtavaks, suurendab teadlikkust pärandi olulisusest ning aitab luua kultuurilist mitmekesisust austavat dialoogi.